

Linia telefonică
de informare a
alegătorilor

GHIDUL OPERATORULUI

ALEGERI LOCALE GENERALE
5 NOIEMBRIE 2023

022880101
info@cec.md

CUPRINS

Linkuri utile	2
Actualizarea datelor în Registrul de Stat al Alegătorilor (RSA)	3
Activitatea CECE	7
Persoanele delegate de concurenții electorali	18
Monitorizarea alegerilor	21
Activitatea BESV	22
Procedura de vot	26
Numărarea voturilor	36
Întrebări privind sistemul SIAS „Alegeri”	37
Transmiterea documentelor electorale	38
Repartizarea mandatelor	39
Confirmarea legalității alegerilor și validarea mandatelor	41

Listă de abrevieri:

APL – Autoritatea publică locală

BESV – Biroul electoral al secției de votare

CEC – Comisia Electorală Centrală

CECE – Consiliul electoral de circumscripție electorală

CICDE – Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral

SV – Secția de votare

LTIA – Linia telefonică de informare a alegătorilor

RSA – Registrul de Stat al Alegătorilor

SIAS „Alegeri” – Sistemul informațional automatizat de stat „Alegeri”

UTA Găgăuzia – Unitatea teritorială autonomă Găgăuzia

Linkuri utile

www.cec.md	Rubrica „ <i>Alegeri Locale Generale</i> ” 5 noiembrie 2023	Aici găsiți rubrici privind cadrul normativ (regulamente, instrucțiuni aprobate de CEC, care reglementează activitatea organelor electorale ierarhic inferioare și procedurile electorale aferente alegerilor și referendumului); desemnarea și înregistrarea candidaților; componența organelor electorale inferioare; listele electorale; monitorizarea alegerilor și alte informații.
www.cicde.md	Rubrica „Instruire”	Aici sunt plasate materialele didactice elaborate de CICDE pentru membrii organelor electorale ierarhic inferioare și alți participanți în procesul electoral (reprezentanți, observatori, persoane de încredere).
e-learning.cicde.md	Cursuri on-line	Aici pot fi consultate cursurile on-line oferite de CICDE în domeniul electoral. Utilizatorii pot parcurge de sine stătător cursurile de instruire și testa cunoștințele.
www.alegator.md		Pune la dispoziția alegătorilor aplicația: „Verifică-te în RSA” – cu ajutorul acesteia cetățenii pot consulta informația despre prezența în lista electorală la secția de votare unde pot să voteze, localul și adresa secției de votare.
www.voteaza.md		Pagină dedicată alegătorilor cu referire la procesul electoral. Conține informații utile și răspunsuri la mai multe întrebări privind dreptul de vot, procedura de votare, modalități de votare și alte subiecte relevante.

1.	Actualizarea datelor în Registrul de Stat al Alegătorilor (RSA)		
1.1.	Nu se deschide pagina RSA	Pentru accesarea paginii RSA este nevoie de indicat în Browser www.siaadmin.cec.md , doar prin Google Chrome. Este nevoie de dezactivat antivirusul (ca soluție).	
1.2.	Am uitat parola de acces, cum pot să o restabilesc?	Pentru <i>restabilirea</i> parolei, oferiți numărul de telefon 022251459 Pentru acces al unui registrator nou, care nu deține o parolă, oferiți e-mail-ul: it@cec.md , pentru a transmite următoarele acte: <ul style="list-style-type: none"> ● Copia buletinului de identitate valabil; ● Dispoziția cu privire la desemnarea persoanei responsabile (anexa 1, Regulament); ● Declarația de confidențialitate a registratorului (anexa 2, Regulament). 	Regulamentul cu privire la Registrul de stat al alegătorilor, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1140/2023
1.3.	Delogarea din www.siaadmin.cec.md pentru a introduce parolă nouă	Recomandăm ștergerea memoriei cash. Logarea cu parola nouă.	
1.4.	Indic www.siaadmin.cec.md și oricum nu se deschide pagina	Posibil sa fie probleme de Browser, concretizăm și le recomandăm Google Chrome. Este nevoie de dezactivat antivirusul (ca soluție).	

1.5.	De ce sunt decedați în RSA și cum pot să-i exclud?	<p>Registratorul nu poate include sau exclude persoane în/din RSA.</p> <p>Programul afișează toate înscrierile despre alegători, inclusiv, persoanele decedate. În dreptul fiecărei persoane este indicat statutul acesteia: „Alegător”, „Militar”, „Decedat” etc. În dreptul persoanei decedate, este bifat statutul „Decedat”, ceea ce înseamnă că această înscriere nu va fi inclusă în lista electorală. În lista electorală (cea care se tipărește) se includ (figurează) doar persoanele cu statutul „Alegător”.</p> <p>În cazul în care în lista de alegători ați identificat o persoană cu statutul „Alegător”, dar cunoașteți că este o persoană decedată (sunt cazuri când informația privind decesul nu ajunge la RSP, prin urmare, nici în RSA), schimbați statutul acesteia în „Decedat” și introduceți numărul certificatului de deces în câmpul respectiv.</p>	
1.6.	Bifez în dreptul alegătorului statutul „Decedat”, dar acesta oricum figurează în RSA.	<p>Toți alegătorii cu statutul „Decedat” sunt în RSA, dar în listele electorale imprimate aceștia nu figurează.</p> <p>În liste se vor imprima doar alegătorii cu statut „Alegător”.</p>	
1.7.	Alegătorul și-a schimbat domiciliul/reședința, dar el figurează în continuare în lista din localitatea la care am acces. De ce?	<p>Posibil că, alegătorul modificându-și domiciliul/reședința temporară, să fie în conflicte la o altă primărie, respectiv când registratorul din primăria dată va rezolva conflictul, alegătorul automat va dispărea din lista de unde și-a retras domiciliul/reședința temporară.</p>	

1.8.	Cum pot crea o stradă nouă în lista de alegători?	<p>În primul rând, se va verifica dacă este pusă bifa care permite primăriei date să utilizeze adrese sau nu. Dacă este bifată opțiunea cu adrese, pentru a crea o stradă sau adresă nouă, se va utiliza meniul <i>Nomenclatoare</i>.</p> <p>Convingeți-vă că această stradă nu este, verificând repetat în Nomenclatoare-străzi (introduceți denumirea străzii în caseta corespunzătoare; verificați repetat în cazul diacriticelor);</p> <p>Dacă strada nu este, aceasta poate fi creată doar de către administrator CEC;</p> <p>Scrieți un e-mail la adresa it@cec.md în care veți solicita crearea străzii de către administrator.</p>	Compartimentul 2.3 și 2.4. din Ghidul Registraturii RSA, pag. 18 și 20
1.9.	Cum soluționez conflictele referitoare la statutul alegătorului?	<p>A se vedea compartimentul 6.2 CONFLICTE DE STATUT din <i>Ghidul Registraturii RSA</i>.</p> <p>Dacă persoana are statut de decedat și registraturul dispune doar de certificat de deces din altă țară, acesta poate schimba statutul, identificând persoana după IDNP;</p>	Pag. 46 din Ghidul Registraturii RSA
1.10.	Cum soluționez conflictele de adresă?	A se vedea compartimentul 6.3 CONFLICTE DE ADRESĂ din <i>Ghidul Registraturii RSA</i> .	Pag. 48 din Ghidul Registraturii RSA
1.11.	Cum soluționez conflictele de secții de votare?	A se vedea compartimentul 6.4 CONFLICTE DE SECȚIE DE VOTARE din <i>Ghidul Registraturii RSA</i> .	Pag. 54 din Ghidul Registraturii RSA
1.12.	Cum soluționez conflictele de localitate?	A se vedea compartimentul 6.5 CONFLICTE DE LOCALITATE din <i>Ghidul Registraturii RSA</i> .	Pag. 55 din Ghidul Registraturii RSA

1.13.	Cum pot aranja lista electorală după alfabet?	<p>Sistemul permite imprimarea listei electorale atât după adresă, cât și după alfabet (Nume, prenume alegător). Pentru aceasta, utilizatorul accesează compartimentul Rapoarte, după care – „<i>Imprimarea listei electorale</i>”.</p> <p>Dacă Registratorul vrea să aranjeze lista după un criteriu anume, va accesa meniul Nomenclatoare, apoi Secții de votare, selectează localitatea, selectează SV și va seta opțiunile dorite. Procedura detaliată poate fi consultată la compartimentul 4.1 IMPRIMAREA LISTEI ELECTORALE.</p>	Pag. 37 din Ghidul Registratorului RSA
1.14.	Cum pot vedea dacă alegătorul și-a modificat domiciliul sau documentul?	<p>Sistemul oferă posibilitatea consultării Profilului alegătorului (date suplimentare cu referire la un alegător: istoricul documentelor de identitate eliberate alegătorului, modificarea adresei ș.a.). Profilul alegătorului poate fi accesat din compartimentul Lista alegătorilor (compartimentul 3.1.) sau din Rezolvarea conflictelor (compartimentul 6.1.).</p>	
1.15	La ce secție de votare votez? Cum pot să verific?	<p>Accesați pagina www.alegator.md, apoi tastați butonul „Verifică-te în RSA”.</p> <p>Sau accesați direct www.verifica.cec.md – accesați „Află unde să votezi”, selectați adresa de domiciliu și veți vedea la ce secție este arondată adresa la care aveți domiciliul/reședința valabilă.</p> <p>Atenție! În cazul în care alegătorul nu are acces la Internet, operatorul LTIA va efectua verificarea, în baza datelor (NU solicităm/acceptăm IDNP-ul alegătorului, doar după adresă, la solicitarea acestuia) oferite de alegător și va determina secția la care votează alegătorul cu ajutorul compartimentului „Secții de votare”.</p>	

2.	Activitatea CECE		
2.1.	Cine convoacă ședințele CECE?	<p>Ședințele consiliilor se desfășoară ori de câte ori este necesar, dar nu mai rar decât o dată pe săptămână. Ședințele sunt convocate și prezidate de către președinte. Ședința poate fi convocată, de asemenea, la solicitarea a 1/3 din numărul membrilor.</p> <p>În absența președintelui consiliului, secretarul consiliului exercită atribuțiile acestuia.</p>	<p>Pct. 23, 24 și 34 din Regulamentul de activitate al consiliului electoral de circumscripție în perioada electorală, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1100/2023 (în continuare - Regulament).</p>
2.2.	Președintele CECE de nivelul al doilea poate fi reales?	<p>Nu. În componența CECE de nivelul al doilea activează, cu statut permanent, președintele acestuia, care este numit în funcție conform Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, cu excepția președintelui și secretarului Consiliului electoral al circumscripției electorale a UTA Găgăuzia care sunt numiți în funcție conform Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.</p>	<p>Art. 35 alin. (3) Cod electoral Pct. 6 Regulament</p>
2.3.	Cine înlocuiește președintele CECE în lipsa acestuia?	<p>În absența președintelui, secretarul consiliului electoral de circumscripție exercită atribuțiile acestuia.</p> <p>În vederea asigurării organizării și desfășurării în bune condiții a alegerilor, consiliul electoral de circumscripție adoptă o hotărâre prin care stabilește atribuțiile membrilor și repartizează sarcinile între aceștia.</p>	<p>Pct. 24, 25 din Regulament</p>
2.4.	Când ședințele consiliului sunt deliberative?	<p>Consiliile electorale de circumscripție se constituie dintr-un număr impar de membri, de cel puțin 7 și de cel mult 11 persoane.</p>	<p>Art. 35 alin. (1), (6) Cod electoral</p>

			<p>Ședințele sunt deliberative dacă la ele participă majoritatea absolută a membrilor săi. Prezența membrului la ședință este obligatorie, cu excepția cazului de absență motivată (aflarea în concediul medical etc.). Despre imposibilitatea participării la ședință, membrul anunță secretarul sau președintele consiliului, după caz.</p> <p>Pentru ca ședința să fie deliberativă, este necesară prezența a cel puțin:</p> <p style="padding-left: 40px;">4 membri – pentru CECE din 7 membri; 5 membri – pentru CECE din 9 membri; 6 membri – pentru CECE din 11 membri.</p>	<p>Pct. 33 din Regulament</p>
2.5.	Cum se adoptă hotărârile consiliului?		<p>În perioada electorală, consiliul electoral de circumscripție adoptă hotărâri cu votul majorității absolute a membrilor.</p> <p>Hotărârile consiliilor și birourilor electorale se adoptă, prin vot deschis, cu votul majorității absolute a membrilor.</p> <p>Hotărârile adoptate se semnează de către președintele organului electoral, iar în cazul lipsei acestuia de către secretar.</p> <p>În caz de paritate de voturi, procedura de votare se va repeta (examinarea cauzei se amână pentru ședința imediat următoare). Dacă egalitatea de voturi se înregistrează repetat, actul administrativ individual se consideră respins.</p> <p>Majoritatea absolută reprezintă cel puțin jumătate plus unu din numărul membrilor organului colegial. Spre ex., dacă în componența consiliului sunt 11 membri, hotărârea este adoptată dacă votează „pentru” cel puțin 6 membri.</p>	<p>Art. 35 alin. (10) Cod electoral</p> <p>Pct. 41, 42 din Regulament</p> <p>Pct. 39-41 din Regulamentul de activitate al biroului electoral al secției de votare, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1101/2023 (în continuare – Regulamentul BESV)</p>

2.6.	Cum sunt înștiințați membrii CECE despre desfășurarea ședințelor?	<p>Membrii consiliului electoral de circumscripție sunt înștiințați telefonic sau prin orice alt mijloc de informare despre ora, locul desfășurării și ordinea de zi a ședinței, în timp util, dar nu mai târziu de 24 de ore până la începerea ședinței ordinare sau cu 12 ore înainte de începerea ședinței extraordinare, cu excepția ședințelor din ziua precedentă zilei alegerilor și din ziua alegerilor, când trebuie anunțate și organizate într-un termen mai scurt în virtutea faptului că problemele necesită o examinare urgentă.</p> <p>Secretarul consiliului asigură înștiințarea membrilor consiliului și a subiecților interesați despre convocarea ședințelor.</p>	Pct. 24 și 35 din Regulament
2.7.	Ce incompatibilități și restricții sunt în activitatea de membru al CECE?	<p>Membrul consiliului sau al biroului electoral:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✘ nu are dreptul să desfășoare orice altă activitate în calitate de subiect implicat în procesul electoral; ✘ în cazul alegerilor locale, nu poate fi soțul (soția), afinul sau ruda de gradul întâi a persoanei care candidează în circumscripția electorală în a cărei rază teritorială se află organul electoral din a cărui componență fac parte; ✘ în cazul în care este judecător desemnat în componența consiliului electoral, nu poate examina litigiile cu caracter electoral din circumscripția respectivă începând cu data constituirii consiliului; ✘ nu poate face declarații sau agitație în favoarea ori în defavoarea concurenților electorali, participanților la referendum sau grupurilor de inițiativă, precum și pentru exprimarea unei opțiuni la referendum; 	Art. 42 alin. (1) Cod electoral

		<p>✘ nu poate sprijini financiar sau prin orice alte modalități, direct sau indirect, niciun concurent electoral, participant la referendum sau grup de inițiativă.</p>	
2.8.	<p>Poate un membru să plece din componența consiliului de circumscripție?</p>	<p>Da, calitatea de membru al CECE și BESV poate înceta înainte de termen (până la dizolvarea organului electoral) la cererea membrului (demisie), prin revocare sau în caz de deces.</p> <p>Membrul CECE/BESV este în drept să depună cererea de demisie. Cererea se depune în formă scrisă și este adresată organului/autorității care l-a desemnat în componența consiliului (<i>judecătoria, consiliul local, partidele reprezentate în Parlament, Comisia Electorală Centrală</i>).</p> <p>Calitatea de membru încetează odată cu adoptarea hotărârii de modificare a componenței consiliului electoral/biroului electoral.</p>	<p>Art. 43 Cod electoral Pct. 27 din Regulament Pct. 32 din Regulamentul BESV</p>
2.9.	<p>Când este revocat membrul consiliului? Ce presupune revocarea?</p>	<p>Membrul consiliului electoral/biroului electoral este revocat de entitatea care l-a desemnat, pentru încălcarea interdicțiilor stabilite la art. 42 din Codul electoral, inclusiv pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ lezarea drepturilor electorale ale alegătorilor; ✓ absența nemotivată la 2 ședințe consecutive ale organului electoral; ✓ refuzul de a executa deciziile organului electoral din care face parte. <p>Aceste abateri se constată prin hotărâre a organului electoral din care face parte membrul consiliului. În cazul în care hotărârea a fost contestată, în termen de 3 zile de la data adoptării, revocarea se face după confirmare de către organul electoral ierarhic superior.</p>	<p>Art. 43 alin. (2) Cod electoral Pct. 28 din Regulament Pct. 31 din Regulamentul BESV</p>

2.10.	Care este procedura de completare a vacanței funcției de membru în componența consiliului?	<p>Dacă un membru își dă demisia sau este revocat din consiliul sau biroul electoral până în ziua precedentă alegerilor, în locul lui poate fi desemnat sau înaintat un alt membru în modul stabilit de Codul electoral.</p> <p>În cazul apariției vacanței funcției de membru al consiliului/biroului electoral, subiectul care l-a desemnat poate înainta un demers către organul electoral care a constituit consiliul/biroul electoral respectiv, prin care solicită, până în ziua precedentă zilei alegerilor, completarea vacanței.</p>	
2.11.	Care sunt acțiunile membrului organului electoral care nu este de acord cu hotărârea adoptată de organul electoral din componența căruia face parte?	<p>Membrii organului electoral care nu sunt de acord cu hotărârea adoptată au dreptul să-și exprime opinia separată, care se prezintă în scris în termen de 24 de ore de la adoptarea hotărârii și se anexează la procesul-verbal al ședinței.</p>	
2.12.	Cum se numerotează secțiile de votare în circumscripția raională/municipală? (Secțiile de votare se numerotează începând cu nr. 1 în fiecare localitate (primărie) separat sau consecutiv, pentru toată circumscripția?)	<p>Secțiile de votare se numerotează începând cu localitatea de reședință a consiliului electoral de circumscripție și continuând, în ordine alfabetică, cu cele din municipii, orașe, comune și sate. De ex., în satul Floreni, raionul Anenii Noi sunt două secții de votare – numărul 4/21 și 4/22, unde 4 reprezintă numărul consiliului electoral de circumscripție de nivelul II, iar 21 și 22 – numărul secției de votare.</p>	
2.13.	Cum se stabilește tirajul buletinelor de vot?	<p>BESV, după recepționarea listelor electorale, dar nu mai târziu de 20 de zile înainte de ziua alegerilor, vor stabili prin hotărâre tirajul buletinelor de vot pentru secțiile de votare, în corespundere cu numărul alegătorilor incluși în listele electorale de bază (se specifică numărul total de buletine de vot pentru tipar, precum și numărul de buletine de vot în limba română, în altă limbă (se</p>	

		<p><i>precizează limba minorității).</i></p> <p>Consiliile electorale vor sistematiza hotărârile CECE I/BESV și în baza acestora vor stabili tirajul buletinelor de vot pe circumscripție în cel mult 2 zile de la recepționarea actelor administrative respective, adoptând în acest sens hotărâri pe care le vor transmite imediat după adoptare către CEC.</p> <p>Totodată, se recomandă consiliului să verifice dacă BESV, la stabilirea tirajului buletinelor de vot, au ținut cont de numărul de alegători din categorii specifice (dacă sunt la această secție de votare): persoanele deținute în penitenciare, persoanele din aziluri, spitale, alte instituții curative staționare, doar dacă își au domiciliul sau reședința temporară în unitatea administrativ-teritorială în care se află instituțiile respective.</p>	
2.14.	<p>Ce trebuie de făcut, dacă pe sediul consiliului electoral de circumscripție sunt afișate materiale de agitație electorală?</p>	<p>Se interzice amplasarea afișelor publicitare în alte locuri decât cele stabilite în Regulamentul privind modul de furnizare, distribuție și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, inclusiv în incinta și la intrarea în sediile organelor electorale.</p> <p>Amplasarea afișajului publicitar în afara locurilor stabilite constituie contravenție și se sancționează conform Codului contravențional nr. 218/2008.</p> <p>Președintele consiliului electoral de circumscripție va sesiza poliția pentru întreprinderea acțiunilor corespunzătoare.</p> <p>Responsabilă de înlăturarea afișajului politic, electoral neautorizat este administrația publică locală, care are dreptul să recupereze în ordine de regres cheltuielile respective din contul persoanei vinovate.</p>	<p>Regulament privind modul de furnizare, distribuție și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1155/2023</p> <p>Art. 50 Cod Contravențional 218/2008</p> <p>(1) Afișarea materialului de agitație electorală sau a</p>

				<p>materialului de susținere a referendumului în alt loc decât cel stabilit, precum și deteriorarea acestuia</p> <p>se sancționează cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale.</p>
2.15.	Cine primește buletinele de vot de la Tipografie?	<p>Buletinele de vot tipărite se păstrează la consiliul electoral de circumscripție și se remit biroului electoral al secției de votare în baza unui act de predare-primire, în ajunul alegerilor.</p> <p>Buletinele de vot sunt primite de la tipografie de către președintele consiliului.</p> <p>La primirea buletinelor de vot, președintele consiliului electoral de circumscripție trebuie să dețină ștampila de activitate a consiliului electoral respectiv. Buletinele de vot vor putea fi primite de un alt membru al consiliului DOAR în cazul în care acesta prezintă procură eliberată de președintele consiliului electoral.</p>		
2.16.	Cine are dreptul să colecteze semnături în cazul alegerilor locale?	<p>Dreptul de a colecta semnături îl au candidații și/sau membrii grupului de inițiativă care îi susțin. Semnăturile se colectează doar în scopul susținerii candidatului la funcțiile de consilier în consiliul local și primar. Semnăturile se colectează numai în circumscripția în care candidează persoana.</p>		Art 65 Cod electoral

2.17.	Care sunt actele necesare pentru înregistrarea grupului de inițiativă?	<p>Un candidat independent la funcția de primar și / sau de consilier poate să constituie un grup de inițiativă, care se înregistrează de consiliul electoral de circumscripție.</p> <p>Pentru înregistrarea grupului de inițiativă, candidatul desemnat va depune la consiliul electoral de circumscripție următoarele documente:</p> <p>a) cererea în formă scrisă privind înregistrarea grupului de inițiativă, conform modelului stabilit;</p> <p>b) procesul-verbal al ședinței adunării cetățenilor privind constituirea grupului de inițiativă și susținerea / desemnarea candidatului la funcția de primar și / sau consilier și lista participanților la adunare, potrivit modelului stabilit;</p> <p>c) lista membrilor grupului de inițiativă, inclusiv versiunea electronică a listei care nu conține rubrica „Semnătura”;</p> <p>d) declarația candidatului privind consimțământul său de a fi susținut în calitate de candidat la funcția de primar și / sau consilier, conform modelului stabilit;</p> <p>e) copia de pe buletinul de identitate al candidatului desemnat;</p> <p>f) după caz, cererea în formă scrisă a conducătorului grupului de inițiativă privind desemnarea persoanei responsabile de finanțele grupului de inițiativă (trezorerul).</p>	<p>Pct. 75</p> <p>Regulamentul privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1166/ 2023</p>
2.18.	Cum înregistrăm grupul de inițiativă pentru colectarea semnăturilor?	<p>Dacă actele prezentate corespund cerințelor necesare, consiliul electoral de circumscripție în termen de cel mult 3 zile de la data depunerii listei membrilor grupului de inițiativă, adoptă o hotărâre privind înregistrarea acestuia, conform modelului stabilit și eliberează candidatului la alegeri sau conducătorului grupului de inițiativă, în baza actului de transmitere-recepționare, legitimațiile</p>	<p>Pct. 80, Regulamentul privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de</p>

		<p>și formularele listelor de subscripție într-un număr suficient pentru a colecta semnăturile susținătorilor.</p> <p>În cazul în care candidatul a decis să colecteze singur semnăturile și actele prezentate corespund cerințelor, consiliul electoral de circumscripție, în termen de cel mult 24 de ore de la data depunerii cererii, eliberează, în baza actului de transmitere-recepționare conform modelului stabilit, legitimația candidatului în alegeri, precum și formularele listelor de subscripție într-un număr suficient pentru a colecta semnăturile susținătorilor.</p>	<p>subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1166/ 2023</p>
2.19.	<p>Câte semnături trebuie să prezinte un candidat independent?</p>	<p>Cetățeanul Republicii Moldova își poate depune candidatura în calitate de candidat independent pentru a fi ales în consiliul local dacă este susținut de 2% din numărul alegătorilor din circumscripția respectivă, împărțit la numărul de mandate pentru consiliul respectiv, dar nu mai puțin de 50 de persoane, iar pentru a fi ales primar – dacă este susținut de 1% din numărul alegătorilor din circumscripție, dar nu mai puțin de 100 de persoane.</p> <p>Un alegător poate susține, prin semnătură pe listele de subscripție, mai mulți candidați, inclusiv pentru mai multe funcții electivă, însă nu poate susține același candidat, prin semnătură, de două și mai multe ori.</p>	<p>Art. 164 alin. (1) Cod electoral</p>
2.20.	<p>Unde prezintă candidații semnăturile?</p>	<p>După finalizarea colectării semnăturilor, dar cel târziu cu 30 de zile înainte de ziua alegerilor, listele de subscripție se depun la consiliul electoral de circumscripție – în cazul susținerii candidatului independent la funcția de consilier și / sau de primar.</p> <p>Se interzice depunerea listelor de subscripție suplimentare după ce organul electoral a primit și a înregistrat listele de subscripție.</p>	<p>Art. 66 Cod electoral</p>

2.21.	Cum se întocmesc listele de candidați?	Listele candidaților pentru alegerile locale se întocmesc respectându-se cota minimă de reprezentare de 40% pentru ambele sexe. Poziționarea candidaților pe liste se face conform formulei: minimum patru candidați la fiecare zece locuri.	Art. 163 alin. (1), art 68 alin. (3) Cod electoral
2.22.	Care sunt actele necesare pentru înregistrare în calitate de concurent electoral la alegerile locale?	<p>Cererea, în formă scrisă, prin care se solicită înregistrarea în calitate de concurent electoral, se depune la consiliul electoral de circumscripție, fiind însoțită de următoarele documente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Hotărârea/Decizia partidului politic sau blocului electoral; ✓ Listele de subscripție; ✓ Datele biografice ale candidatului; ✓ Declarația candidatului privind consimțământul lui de a candida la funcția electivă; ✓ Declarația de avere și interese personale pentru ultimul an înainte de anul în care au loc alegeri; ✓ Declarația candidatului pe propria răspundere privind lipsa interdicțiilor; ✓ Declarația candidatului pentru funcția de primar privind suspendarea, pe durata mandatului, a funcțiilor incompatibile cu funcția de primar, în cazul în care persoana dată este aleasă și validată; ✓ Declarația despre suspendarea din funcția deținută, din momentul începerii campaniei electorale; ✓ Copia de pe diploma de studii (în cazul candidaților la funcția de primar); 	Art. 68 alin. (1) Cod electoral

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ După caz, simbolul electoral în variantă electronică și pe suport de hârtie; ✓ Copia de pe actul de identitate al candidatului; <p>Statutul și extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice (originalul și copia) – în cazul partidelor.</p>	
2.23.	Care organ / autoritate este competent(ă) să confirme / să infirme legalitatea alegerilor din circumscripția electorală?	<p>Consiliile electorale de circumscripție, în termen de cel mult 10 zile de la data primirii rapoartelor, proceselor-verbale și altor documente electorale de la BESV, după caz, CECE I, dar nu mai devreme de soluționarea definitivă de către organele electorale și instanțele de judecată a contestațiilor depuse conform procedurilor stabilite, confirmă sau infirmă printr-o hotărâre legalitatea alegerilor din circumscripția electorală respectivă și o transmite, în termen de 24 de ore după adoptare la CEC și CECE II respective, care publică rezultatele definitive.</p> <p>Odată cu confirmarea legalității alegerilor, consiliile electorale de circumscripție respective declară candidații aleși, atribuie și validează mandatele consilierilor și ale primarilor aleși, confirmă lista candidaților supleanți, cu adoptarea hotărârilor în acest sens.</p> <p>Persoana aleasă concomitent în funcțiile de primar și consilier local prezintă consiliului electoral de circumscripție consimțământul său de a fi validată în una dintre aceste funcții.</p>	Art. 174 Cod electoral
2.24.	În ce termen consiliul electoral de circumscripție prezintă la CEC procesul-verbal privind centralizarea rezultatelor votării?	Consiliul electoral de circumscripție prezintă procesul-verbal privind rezultatele votării pe circumscripție la CEC în termen de 48 de ore de la închiderea secțiilor de votare. Procesul-verbal respectiv se semnează obligatoriu de toți membrii CECE și este aprobat prin hotărârea CECE.	

2.25.	În ce termen consiliul electoral de circumscripție prezintă la CEC raportul financiar asupra gestionării mijloacelor financiare alocate?	După încheierea perioadei electorale, dar nu mai târziu de 45 de zile de la confirmarea rezultatelor alegerilor , CECE prezintă la CEC raportul financiar asupra gestionării mijloacelor financiare alocate. Raportul financiar se semnează de către președintele CECE de nivelul al doilea și de contabilul-șef al CECE respectiv.	
2.26	Din ce moment își suspendă activitatea candidații în alegeri?	I. Candidații în alegeri, în virtutea funcției pe care o dețin, sunt obligați să respecte regimul juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, precum și alte restricții și limitări prevăzute de normele juridice speciale, inclusiv în scopul prevenirii utilizării ilicite a resurselor administrative în perioada electorală, își suspendă activitatea în funcția respectivă din momentul începerii campaniei electorale –6 octombrie 2023. Persoanele care cad sub incidența acestor prevederi sunt cele enumerate la art. 16 alin. (3) din Codul electoral. II. Candidații desemnați, care au depus actele necesare pentru înregistrare în calitate de concurent electoral, dar nu sunt înregistrați la momentul începerii campaniei electorale (6 octombrie 2023), își suspendă activitatea din momentul înregistrării (ex.: 7, 8, 9 octombrie 2023) de către organul electoral și încep campania electorală la data înregistrării.	Art. 16 alin. (3) Cod electoral Art. 70 alin. (3) din Cod electoral
3.	Persoanele delegate de concurenții electorali		
3.1.	Cine sunt persoanele de încredere ale concurenților electorali?	Persoanele de încredere îi ajută pe concurenții electorali la desfășurarea campaniilor electorale ale acestora și le reprezintă interesele în relațiile cu autoritățile publice, cu alegătorii, cu consiliile și birourile electorale. Persoanele de încredere au dreptul să facă agitație electorală în favoarea candidaților în cadrul adunărilor, mitingurilor, întâlnirilor	Art. 71 alin. (1) Cod electoral Pct. 24 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea persoanelor de

			<p>cu alegătorii, prin intermediul mass-mediei, prin expunerea de afișe electorale sau altor forme de comunicare ce exclud încălcarea ordinii publice și normelor etice; să supună discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, calitățile politice, profesionale și personale ale acestora; să reprezinte subiectul care i-a desemnat în cadrul programelor audiovizuale cu caracter electoral; să asiste la ședințele organelor electorale, cu excepția ședințelor biroului electoral al secției de votare în ziua alegerilor și în ziua precedentă zilei alegerilor; să fie remunerate de către subiectul care i-a desemnat pentru activitatea desfășurată; să solicite suspendarea raporturilor de muncă, în condițiile art. 78 alin. (1) lit. f) din Codul muncii nr. 154/2003, pentru perioada de activitate în calitate de persoană de încredere.</p>	<p>încredere ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1130/2023</p>
3.2.		<p>Cine confirmă persoanele de încredere ale concurenților electorali? Care este procedura de confirmare?</p>	<p>Persoanele de încredere ale concurenților electorali în alegerile locale se confirmă de către consiliul electoral de circumscripție corespunzător. Organul electoral respectiv confirmă, prin hotărâre, persoanele de încredere ale concurenților electorali.</p> <p>Pentru confirmarea persoanelor de încredere partidul politic și blocul electoral, înregistrate în calitate de concurenți electorali, candidatul independent prezintă organului electoral corespunzător următoarele documente:</p> <p>a) cererea privind confirmarea persoanelor de încredere, cu anexarea listei persoanelor desemnate, după caz, distribuite pe circumscripții electorale.</p> <p>Lista persoanelor de încredere se întocmește în limba română și se prezintă organului electoral atât pe suport de hârtie, cât și în variantă electronică. În listă se indică numele, prenumele, data, luna și anul nașterii, codul personal (IDNP) ale persoanei desemnate, precum și funcția deținută și denumirea entității în care activează;</p>	<p>Art. 71 alin. (3) Cod electoral</p> <p>Pct. 16, 23 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali</p>

		<p>b) declarația pe propria răspundere cu privire la veridicitatea datelor înscrise în cererea privind confirmarea persoanelor de încredere și incompatibilitățile prevăzute la pct. 7 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali.</p> <p>După confirmarea persoanelor de încredere, organul electoral le eliberează, în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 2 zile de la data confirmării, legitimații de modelul stabilit.</p>	
3.3.	Câte persoane de încredere poate avea concurentul electoral?	<p>În cazul alegerilor locale, numărul persoanelor de încredere se stabilește prin hotărâre a consiliului electoral de circumscripție de nivelul al doilea.</p> <p>Temeiul pentru stabilirea numărului persoanelor de încredere este numărul secțiilor de votare din aceeași circumscripție electorală stabilit pentru scrutinul precedent de același tip.</p> <p>Persoanele de încredere se confirmă, în limita numărului stabilit, de către organul electoral care i-a înregistrat în calitate de concurenți electorali.</p>	<p>Pct. 12, 13, 15 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali</p>
3.4.	Cine confirmă reprezentanții concurentului electoral?	<p>Concurenții electorali pot desemna, pentru perioada electorală, câte un reprezentant în organele electorale care i-au înregistrat, precum și în organele electorale ierarhic inferioare. Partidele politice și blocurile electorale pot desemna, pentru perioada electorală, câte un reprezentant și în Comisia Electorală Centrală.</p> <p>Consiliile electorale și birourile electorale ale secțiilor de votare, de asemenea, confirmă câte un reprezentant din partea concurenților electorali.</p>	<p>Art. 69 alin. (1) Cod electoral</p> <p>Pct. 4, 5 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1129/2023</p>

3.5.	În ce termen trebuie să fie examinată cererea pentru confirmarea reprezentantului?	<p>Reprezentanții concurenților electorali sunt confirmați de organele electorale respective în cel mult 3 zile și li se eliberează, în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 2 zile de la data confirmării, legitimație de modelul stabilit.</p> <p>Candidaturile propuse trebuie să fie persoane care au drept de vot. Candidații în alegeri nu pot fi desemnați în calitate de reprezentanți.</p>	<p>Art. 69 alin. (2) Cod electoral</p> <p>Pct. 17, 22 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1129/2023</p>
3.6.	Concurenții electorali pot avea în organele electorale și reprezentanți și observatori?	<p>Concurenții electorali nu pot avea observatori.</p> <p>Indiferent de tipul scrutinului, concurenții electorali pot desemna câte un reprezentant în organul electoral care i-a înregistrat în calitate de concurenți electorali, precum și în organele electorale ierarhic inferioare și/sau cele superioare.</p>	<p>Pct. 4 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1129/2023</p>
4.	Monitorizarea alegerilor		
4.1.	Cine acreditează observatorii în alegerile locale?	<p>✓ Observatorii internaționali sunt acreditați doar de către CEC.</p> <p>Observatorii naționali și internaționali acreditați de CEC pot monitoriza procesul electoral pe întreg teritoriul țării: în toate circumscripțiile electorale și la toate secțiile de votare.</p> <p>✓ Observatorii din partea asociațiilor obștești/ organizațiilor neguvernamentale înregistrate în Republica Moldova sunt acreditați de către consiliul electoral de circumscripție, pentru</p>	<p>Art. 88 Cod electoral</p> <p>Pct. 6, 9 din Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1195/2023</p>

		monitorizarea alegerilor doar pe teritoriul circumscripției din raza teritorială a acestuia.	
4.2.	Care este termenul-limită de depunere a documentelor pentru acreditarea observatorilor?	Termenul-limită de depunere a cererilor privind acreditarea observatorilor și/sau a interpreților este de 7 zile până la ziua alegerilor.	Pct. 14 din Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1195/2023
4.3.	În ce termen trebuie să fie examinată cererea pentru acreditarea observatorilor?	Cererile de acreditare a observatorilor naționali se examinează în termen de cel mult 5 zile de la depunerea dosarului complet, iar a celor internaționali în termen de cel mult 10 zile , dar nu mai târziu de ziua precedentă zilei alegerilor.	Art. 88 alin. (6) Cod electoral Pct. 16 din Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1195/2023
5.	Activitatea BESV		
5.1.	Cine convoacă ședințele BESV?	Ședințele biroului electoral al secției de votare sunt convocate și conduse de către președinte, iar în cazul absenței acestuia, de către secretar. Ședința poate fi convocată, de asemenea, la cererea a cel puțin 1/3 din membri biroului electoral.	Pct. 35 din Regulamentul BESV

	<p>5.2.</p>	<p>Care este procedura de corectare sau includere/excludere a alegătorului din lista electorală?</p>	<p>Listele electorale care vor cuprinde numele, prenumele, anul nașterii și domiciliul/reședința temporară a fiecărui alegător se fac accesibile în localurile secțiilor de votare cel târziu cu 20 de zile înainte de ziua alegerilor. În același termen, alegătorilor li se comunică prin toate mijloacele de comunicare disponibile (mass-media, telefon, afișe, internet) despre posibilitatea verificării listelor electorale la sediul biroului secției de votare, fiind asigurată posibilitatea de a lua cunoștință de acestea și de a verifica corectitudinea întocmirii și de a solicita modificări de către:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ alegători, ✓ reprezentanții concurenților electorali și ✓ observatori. <p>Modificările în listele electorale pot fi solicitate Comisiei sau biroului electoral al secției de votare cu cel puțin 7 zile înainte de ziua alegerilor.</p> <p>Cererea se depune direct la organul electoral în formă scrisă sau prin poșta electronică și este însoțită de acte doveditoare care se vor anexa la lista electorală.</p> <p>Solicitarea se examinează, în termen de 24 de ore. Modificările în lista electorală se efectuează de către membrii biroului electoral al secției de votare.</p> <p>Corectarea erorilor se efectuează prin tragerea unei linii peste înscrisul incorect și înscrierea în aceeași rubrică a datelor corecte. Excluderea alegătorului din lista electorală se efectuează prin tragerea unei linii peste datele sale.</p> <p>Includerea alegătorului în lista electorală se face prin înscrierea datelor acestuia pe formularul elaborat în acest sens, atribuindu-i-se numărul de ordine imediat următor. În fiecare caz, la rubrica</p>	<p>Pct. 24-34 din Regulamentul cu privire la întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1153/2023</p>
--	-------------	---	---	---

		<p>„Notă” din lista electorală se indică temeiul, numărul și data emiterii hotărârii pentru modificarea listei electorale și numele membrului biroului electoral al secției de votare care a efectuat modificarea. Atât includerea/excluderea cât și corectările în lista electorală se fac în baza actelor doveditoare prezentate de alegător, care justifică operarea modificărilor. Copia de pe actul prezentat se atașează la lista electorală.</p> <p>Biroul electoral comunică imediat registratorilor din cadrul autorităților administrației publice locale modificările solicitate, cu anexarea actelor doveditoare. Registratorul verifică datele și efectuează, după caz, mențiunile corespunzătoare în Registrul de stat al alegătorilor.</p>	
5.3.	Listele electorale recepționate de BESV se afișează în localul secției de votare?	<p>Nu se afișează. Listele electorale care vor cuprinde numele, prenumele, anul nașterii și domiciliul/reședința temporară a fiecărui alegător se fac accesibile în localurile secțiilor de votare cel târziu cu 20 de zile înainte de ziua alegerilor, fiind asigurată posibilitatea de a lua cunoștință de acestea și de a verifica corectitudinea întocmirii lor de către alegători, reprezentanții concurenților electorali și observatori.</p> <p>Alegătorilor li se comunică, prin toate mijloacele de comunicare disponibile (mass-media, afișe, pagina oficială web a Comisiei), despre posibilitatea verificării listelor electorale la sediul biroului electoral. Alegătorii își pot verifica datele incluse în listele electorale, numărul și localul secției de votare la care este arondat și prin intermediul aplicației „Verifică-te în RSA!”, accesând pagina verifica.cec.md.</p>	<p>Art. 62 alin. (3) Cod electoral</p> <p>Pct. 24-25 din Regulamentul cu privire la întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1153/2023</p>

5.4.	Până la ce dată se pot solicita erorile în lista electorală?	<p>Modificările în listele electorale pot fi solicitate Comisiei sau biroului electoral al secției de votare cu cel puțin 7 zile înainte de ziua alegerilor.</p> <p>Solicitarea se examinează, în termen de 24 de ore, de către organul electoral sesizat, iar hotărârea asupra solicitării, întocmită potrivit modelului din anexa nr. 14, poate fi contestată de subiecții interesați în instanța de judecată, după procedura stabilită, dacă au primit refuz de corectare sau includere în listă.</p>	<p>Pct. 26, 29 din Regulamentul cu privire la întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1153/2023</p>
5.5.	Cine stabilește tirajul buletinelor de vot?	<p>BESV stabilește numărul de buletine de vot ce urmează a fi tipărite pentru secția de votare, în corespundere cu numărul alegătorilor incluși în lista electorală, conform anexei nr. 9 din <i>Regulamentul cu privire la activitatea BESV</i>.</p> <p>Hotărârea privind tirajul buletinelor de vot este adoptată de BESV la una din ședințe (după primirea listelor electorale), în corespundere cu numărul alegătorilor incluși în listele electorale de bază. În hotărâre se indică numărul total de buletine de vot și se specifică numărul de buletine în limba română și în ală limbă (la necesitate). De ex., în lista electorală de bază sunt incluși 2000 de alegători, prin urmare tirajul buletinelor de vot va fi de 2000, dintre care 1800 în limba română, iar 200 în limba rusă.</p> <p>Ulterior, CECE respectiv, în baza hotărârilor BESV adoptă hotărârea privind tirajul de buletine de vot pe circumscripție.</p> <p>La stabilirea numărului de buletine de vot necesare, BESV va ține cont de numărul de alegători din categorii specifice (dacă sunt la această secție de votare): persoanele deținute în penitenciare, persoanele din aziluri, spitale, alte instituții curative staționare, doar dacă își au domiciliul sau reședința temporară în unitatea administrativ-teritorială în care se află instituțiile respective.</p>	<p>Art. 41 lit. d) Cod electoral</p> <p>Pct. 54 din Regulamentul BESV</p>

5.6.	BESV înregistrează/confirmă reprezentanții ai concurenților electorali?	Da, BESV, în termen de 3 zile , confirmă reprezentantul concurentului electoral desemnat în biroul respectiv. După confirmarea reprezentantului, în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 2 zile de la data confirmării, BESV eliberează legitimație conform modelului prevăzut.	Pct. 54 din Regulamentul BESV
5.7.	De unde ia BESV legitimațiile pentru reprezentanții concurenților?	Legitimațiile pentru reprezentanții concurenților BESV le primesc de la consiliul electoral de circumscripție.	
5.8.	Cine eliberează certificatele cu drept de vot?	La alegerile locale nu se eliberează certificate cu drept de vot.	
6.	Procedura de vot		
6.1.	Cu câte buletine de vot votează alegătorii în alegerile locale?	<p>În alegerile locale în sate (comune), orașe se votează cu 3 buletine:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pentru alegerea primarului satului (comunei), orașului; ✓ pentru alegerea consilierilor în consiliile sătești (comunale), orășenești; ✓ pentru alegerea consilierilor în consiliile raionale. <p>În localitățile din componența mun. Chișinău și Bălți se votează în baza a 4 buletine de vot:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pentru alegerea primarului satului (comunei), orașului; ✓ pentru alegerea consilierilor în consiliile sătești (comunale), orășenești; ✓ pentru alegerea primarului municipiului Bălți și primarului general al municipiului Chișinău; 	

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ pentru alegerea consilierilor în consiliile municipale Bălți și Chișinău. <p>În municipiul Bălți și sectoarele municipiului Chișinău se va vota în baza a 2 buletine de vot:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pentru alegerea primarului municipiului Bălți și a primarului general al municipiului Chișinău; ✓ pentru alegerea consilierilor în consiliile municipale Bălți și Chișinău. 	
6.2.	Cu ce acte votăm la alegerile locale generale?	<p>La alegerile locale se votează cu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ a) buletinul de identitate al cetățeanului Republicii Moldova, care confirmă domiciliul sau reședința temporară a alegătorului pe teritoriul secției de votare; ✓ b) buletinul de identitate provizoriu cu mențiunile privind cetățenia Republicii Moldova, domiciliul sau reședința temporară a titularului; ✓ c) pașaportul cetățeanului Republicii Moldova. 	Art. 78 alin. (6) Cod electoral
6.3.	Se poate vota în baza unui buletin de identitate expirat?	În conformitate art. 5 din Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, actul de identitate expirat se consideră nevalabil.	
6.4.	Este obligatoriu de prezentat fișa de însoțire a buletinului de identitate?	Prezentarea fișei de însoțire a buletinului nu este obligatorie. Alegătorul, care prezintă pașaportul sau buletinul de identitate de generația întâi fără fișă de însoțire, va fi admis să-și exercite dreptul de vot dacă sistemul electronic va confirma că este arondat la această secție de votare, precum și dacă figurează în lista electorală de bază a secției. În cazul alegătorilor care votează în baza	Art. 78 alin. (1) și alin. (6) Cod electoral Pct. 4 din Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1538 din

		<p>pașaportului, la rubrica „Notă” din lista electorală se va înscrie seria și numărul acestuia.</p> <p>Alegătorilor recomandăm să dețină fișa, pentru situațiile excepționale în care nu apare în lista electorală de bază, dar are domiciliul sau reședința valabilă (cu un termen mai mare de trei luni până la primul tur de scrutin).</p>	<p>01.11.2023 cu privire la condițiile speciale pentru exercitarea dreptului de vot la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023</p>
6.5.	Unde se aplică ștampila de control/de securizare?	Nu se aplică ștampila.	
6.6.	Unde votează alegătorii care au și domiciliu și reședință valabilă?	<p>Alegătorul care are și domiciliu și reședință, este înscris, în perioada valabilității reședinței temporare, în lista electorală de la secția de votare în a cărei rază teritorială acesta își are reședința valabilă.</p> <p>Termenul înregistrării domiciliului sau reședinței temporare nu poate fi mai mic de 3 luni până la data primului tur de scrutin.</p> <p>Dacă alegătorul și-a modificat domiciliul sau viza de reședință în cadrul aceleiași localități (circumscripție de nivelul I), va vota conform domiciliului sau reședinței valabile (regula generală).</p> <p>Dacă alegătorul și-a modificat viza de reședință în altă localitate (circumscripție de nivelul I):</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Viza de reședință are un termen (până la 05.08.2023) mai mare decât 3 luni până la data primului tur de scrutin – votează conform vizei de reședință valabile (regula generală); b) Viza de reședință are un termen mai mic de 3 luni până la data primului tur de scrutin (după 05.08.2023) – votează conform domiciliului. Pot vota la reședința recentă doar pentru alegerea consiliului local de nivelul al doilea, primarului general al municipiului Chișinău sau primarului 	<p>Art. 9 alin. (2)) Cod electoral</p> <p>Art. 61 alin. (1) lit. a) Cod electoral</p> <p>Art 160 alin. (2) Cod electoral</p> <p>Pct. 2.2 din Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1538 din 01.11.2023 cu privire la condițiile speciale pentru exercitarea dreptului de vot la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023</p>

		<p>municipiului Bălți, fiind înscriși în lista electorală suplimentară.</p> <p>Dacă alegătorul și-a modificat domiciliul în altă localitate (circumscripție de nivelul I):</p> <p>a) Domiciliul are un termen (până la 05.08.2023) mai mare decât 3 luni până la data primului tur de scrutin – votează conform domiciliului respectiv;</p> <p>b) Domiciliul are un termen mai mic de 3 luni până la data primului tur de scrutin (după 05.08.2023) - pot vota la secția la care sunt arondați conform domiciliului recent doar pentru alegerea consiliului local de nivelul al doilea, primarului general al municipiului Chișinău sau primarului municipiului Bălți, fiind înscriși în lista electorală suplimentară</p>	
6.7.	Cum votează studenții la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023?	<p>În cazul alegerilor locale, studenții și elevii cu drept de vot înmatriculați la instituții de învățământ în localitatea în care au înregistrare la domiciliu sau la reședința temporară de mai puțin de 3 luni până la data primului tur de scrutin, vor vota în această localitate, fiind obligați să prezinte buletinul de identitate cu fișa de însoțire și carnetul de student/elev cu înscrieri privind instituția de învățământ la care sunt înmatriculați în localitatea respectivă.</p>	Art. 78 alin. (5) Cod electoral
6.8.	Cum votează persoanele care în ziua votării se află în sanatorii, case de odihnă, spitale, alte instituții curative staționare și aziluri?	<p>- alegătorii, care în ziua votării se află în sanatorii, case de odihnă, spitale, alte instituții curative staționare, aziluri și domiciliază sau își au reședința temporară în unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi în a cărei rază teritorială își are sediul instituția respectivă, pot vota în condițiile art. 160 alin. (2) din Codul electoral, conform procedurii cu urna de vot mobilă, pentru alegerea</p>	Pct 4, sbp.4), 5) Instrucțiunea cu privire la procedura de vot cu urna mobilă, aprobată prin hotărârea CEC nr. 1154/2023

		<p>primarului și consiliului local (de nivelul întâi și al doilea), fiind înscrisi în lista electorală de bază pentru votarea la locul aflării;</p> <p>-în cazul în care domiciliază sau își au reședința temporară, indiferent de data la care și-au stabilit domiciliul sau reședința, în unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea în a cărei rază teritorială se află sediul instituției respective, acești alegători votează conform procedurii cu urna de vot mobilă, pentru alegerea consiliului local de nivelul al doilea, primarului general al municipiului Chișinău și primarului municipiului Bălți, fiind înscrisi în lista electorală suplimentară pentru votarea la locul aflării.</p>	<p>Pct. 2.3 din Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1538 din 01.11.2023 cu privire la condițiile speciale pentru exercitarea dreptului de vot la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023</p>
6.9.	Unde votează persoanele deținuții?	<p>-persoanele deținute pe baza unui mandat de arest până la pronunțarea sentinței judecătorești, persoanele condamnate la închisoare (privațiune de libertate) a căror sentință nu este definitivă, cele care execută o sancțiune contravențională sub formă de arest, persoanele condamnate la închisoare (privațiune de libertate) prin hotărâre judecătorească definitivă, persoanele în privința cărora este aplicată măsura preventivă sub formă de arest la domiciliu precum și cele deținute în instituțiile penitenciare pot vota la locul aflării, dacă domiciliază sau își au reședința temporară în unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi în a cărei rază teritorială își are sediul instituția respectivă, în condițiile art. 160 alin. (2) din Codul electoral, fiind înscrisi în lista electorală de bază pentru votarea la locul aflării.</p> <p>-în cazul în care domiciliază sau își au reședința temporară, indiferent de data la care și-au stabilit domiciliul sau reședința, în raza aceleiași unități administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, aceste persoane votează conform procedurii cu urna de vot mobilă, pentru alegerea consiliului local de nivelul al doilea, primarului</p>	<p>Pct. 2.4 din Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1538 din 01.11.2023 cu privire la condițiile speciale pentru exercitarea dreptului de vot la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023</p>

		general al municipiului Chișinău și primarului municipiului Bălți, fiind înscriși în lista electorală suplimentară pentru votarea la localul aflării.	
6.10.	Unde votează militarii în termen la alegerile locale?	Militarii în termen votează conform domiciliului sau reședinței valabile (<i>dacă au această posibilitate, de a se deplasa</i>). Militarii aflați în unitățile militare, la alegerile locale nu sunt înscriși în liste suplimentare în baza datelor prezentate de comandanții unităților militare respective.	Art. 78 alin. (5) Cod electoral
6.11.	Cum votează la alegerile locale alegătorii care au împlini vârsta de 18 ani după data de 05 august 2023?	Alegătorii, care au atins vârsta de 18 ani după data de 5 august 2023 și au obținut pentru prima dată buletinul de identitate în care se atestă domiciliul titularului, pot vota pentru alegerea primarului și consiliului local (de nivelul întâi și al doilea), fiind înscriși în lista electorală suplimentară	Pct. 2.1 din Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1538 din 01.11.2023 cu privire la condițiile speciale pentru exercitarea dreptului de vot la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023
6.12.	Cum votează funcționarii electorali BESV, dacă își desfășoară activitatea la altă secție de votare decât cea la care sunt arondați	Pe lista suplimentară, la secția de votare în care își desfășoară activitatea, cu condiția că își au domiciliul/reședința temporară în unitatea administrativ-teritorială pe teritoriul căreia se află secția de votare. La rubrica “Notă” făcându-se mențiunea “Membru BESV/operator SIAS/funcționar aparat BESV”. Funcționarii electorali, care domiciliază sau își au reședința temporară, indiferent de data la care și-au stabilit domiciliul sau reședința, în unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea în a cărei rază teritorială se află secția de votare în care își desfășoară activitatea, pot vota la această secție doar pentru alegerea consiliului local de nivelul al doilea, primarului general al	art 78 alin. (5) lit. c) Cod electoral pct 51 sbpct.(3) Regulamentul cu privire la întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale, aprobat prin hotărârea CEC nr 1153/2023

		municipiului Chișinău sau primarului municipiului Bălți, fiind înscrisi în lista electorală suplimentară.	Pct. 2.5 din Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1538 din 01.11.2023 cu privire la condițiile speciale pentru exercitarea dreptului de vot la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023
6.13.	Câți alegători pot intra în cabina de vot? Cum votează persoanele care au nevoie de asistență (nu pot să exercite votul de unul singur)?	Doar un singur alegător. Buletinul de vot se completează de către alegător numai în cabina pentru vot secret. Alegătorul care nu poate să completeze de sine stătător buletinul de vot are dreptul să cheme o altă persoană pentru a-l ajuta, cu excepția funcționarilor electorali din cadrul BESV, a reprezentanților concurenților electorali/participanților la referendum și a persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale. Aceste cazuri se consemnează separat în raportul BESV. Persoanele nevăzătoare sunt asigurate cu plic șablon, lupă, sursă suplimentară de lumină.	Art. 79 alin. (1) Cod electoral Pct. 15, Regulamentul cu privire la accesibilitatea procesului electoral pentru persoanele cu dizabilități, aprobat prin hotărârea CEC 1187/2023
6.14.	Se poate de votat în bază de procură în locul altcuiva?	Nu, acest lucru nu este permis. Fiecare alegător votează personal.	Art. 5 Cod electoral Art. 78 alin (1) Cod electoral

6.15.	<p>Până la ce dată pot fi depuse cererile pentru votare la locul aflării?</p> <p>Care este procedura de vot în acest caz?</p>	<p>Cererile pentru votarea la locul aflării se pot depune începând cu 2 săptămâni înainte de ziua votării și până la ora 14.00 a zilei precedente votării, conform modelului din anexa nr. 1. În ziua votării, cererile pot fi depuse până la ora 14.00, numai la prezentarea certificatului medical.</p> <p>Aceste persoane votează conform listei de alegători pentru votarea la locul aflării, întocmită de BESV în baza cererilor acestora, iar persoanele neînscrise într-o asemenea listă nu pot vota la locul aflării.</p> <p>În lista electorală, în dreptul numelui persoanei respective se face mențiunea „Votat la locul aflării”. În cazul în care temeiul (motivul) pentru care a fost solicitată votarea la locul aflării a încetat, alegătorul își poate retrage cererea urmând aceeași procedură ca la depunere. Retragerea cererii este posibilă până la ora 14.00 a zilei precedente zilei votării.</p>	<p>Art. 80 alin. (4) Cod electoral</p> <p>Pct. 6, 15 din Instrucțiunea cu privire la procedura de vot cu urna mobilă, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1154/2023</p>
6.16.	<p>Cum se depune cererea pentru votarea la locul aflării, dacă persoana nu are posibilitate să se deplaseze la biroul electoral?</p>	<p>Persoanele care, din motive de sănătate sau din alte motive temeinice, nu se pot deplasa la sediul secției de votare pentru a depune personal cererea, o pot transmite prin intermediul unui membru al familiei, asistentului social sau al unei alte persoane, cu excepția membrilor biroului electoral al secției de votare sau a altor persoane care au dreptul să asiste la operațiunile electorale.</p> <p>Dacă, din cauza unei deficiențe fizice, boli sau din alte motive temeinice, alegătorul nu poate semna personal cererea privind votarea la locul aflării, el poate depune personal cererea în formă verbală la sediul secției de votare. În cazul în care cererea nu poate fi depusă personal în formă verbală la sediul secției de votare, aceasta poate fi depusă telefonic. La rubrica „Notă” din Registrul cererilor alegătorilor privind votarea la locul aflării, întocmit de</p>	<p>Pct. 7, 8 din Instrucțiunea cu privire la procedura de vot cu urna mobilă, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1154/2023</p>

		biroul electoral al secției de votare conform modelului din anexa nr. 2, se face mențiunea despre depunerea cererii în formă verbală.	
6.17.	Dacă alegătorul a depus anterior la biroul electoral cererea privind votarea la locul aflării, dar s-a prezentat în ziua alegerilor la secția de votare cum va proceda biroul electoral?	Alegătorul care a depus cererea privind votarea la locul aflării, dar se prezintă în ziua votării la secția de votare, fără a solicita în prealabil retragerea cererii conform pct. 15, votează pe lista electorală de bază. Dacă în acest moment echipa care se deplasează cu urna mobilă este plecată la locul aflării alegătorilor, un membru al biroului o anunță telefonic că alegătorul s-a prezentat personal la secția de votare. Ulterior, la rubrica „Notă” a listei electorale de bază se face mențiunea „Retrasă”, conform procedurii prevăzute la pct. 16	Pct. 17 din Instrucțiunea cu privire la procedura de vot cu urna mobilă, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1154/2023
6.18.	Dacă alegătorul este înscris la o secție de votare, dar se află (de ex., la rude) într-o altă secție de votare, biroul electoral se va deplasa cu urna mobilă acolo unde se află alegătorul, indiferent de raza secției de votare? (de ex., dintr-un sector al mun. Chișinău în alt sector)	Nu, biroul electoral va recepționa cereri doar pentru a se deplasa în raza secției de votare unde este înscris în liste alegătorul. Votarea la locul aflării poate fi solicitată doar în raza secției de votare.	Pct. 4, 12 din Instrucțiunea cu privire la procedura de vot cu urna mobilă, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1154/2023
6.19.	Ce trebuie să facă biroul electoral al secției de votare, dacă în localul pentru votare în ziua alegerilor locale generale se face agitație în favoarea concurentului electoral?	Agitația electorală se admite doar până în ziua de vineri înainte de ziua votării. Funcționarii electorali care activează în cadrul biroului electoral al secției de votare, reprezentanții concurenților electorali/participanților la referendum și persoanele autorizate să asiste la operațiunile electorale sunt obligați să poarte ecusoane de identitate vizibile. Persoanelor care intră în localul secțiilor de	art. 70 alin. (12) Cod electoral art. 80 alin. (3) Cod electoral

		<p>votare li se interzice să poarte și să arate ecusoane, simboluri electorale sau alte însemne de agitație electorală.</p> <p>Dacă o persoană face agitație electorală în favoarea sau defavoarea concurentului electoral în localul pentru votare în ziua alegerilor, biroul electoral al secției de votare avertizează persoana respectivă, iar în cazul în care ea continuă să încalce legea, este îndepărtată din local cu ajutorul colaboratorului de poliție.</p>	
6.20.	Cât timp se poate afla observatorul în secția de votare în ziua votării?	<p>Observatorul are dreptul să-și înceapă activitatea în ziua votării în orice timp din moment ce biroul electoral al secției de votare și-a început programul de lucru până la momentul când i s-a eliberat o copie a procesului-verbal privind rezultatele numărării voturilor întocmit de biroul electoral al secției de votare.</p>	
6.18	Poate fi fotografiat buletinul de vot?	<p>Nu, fotografierea ori expunerea publică și demonstrativă a buletinului de vot completat sau scoaterea buletinului înmânat pentru votare din localul secției de votare este interzisă.</p>	Art. 79 alin. (3) Cod electoral
6.19	Ce fac membrii BESV dacă observă că un alegător fotografiază.	<p>Îl atenționează despre interdicția de a fotografia. Dacă continuă să încalce, este anunțat polițistul.</p> <p><i>Notă: este o contravenție prevăzută în Cod Contravențional, art. 49(4).</i></p>	Art. 79 alin. (3) Cod electoral
6.20	Alegătorul spune că a votat greșit în buletinul de vot și solicită alt buletin.	<p>Dacă alegătorul a completat greșit buletinul de vot, la cererea lui, biroul electoral al secției de votare anulează acest buletin și îi eliberează, numai o singură dată, un nou buletin de vot.</p>	79 alin. (5) Cod electoral

7.	Numărarea voturilor		
7.1.	Observatorul propune membrilor biroului electoral al secției de votare ajutorul său la numărarea voturilor. Ce va face biroul în această situație?	Observatorul nu are dreptul să ia parte nemijlocită la numărarea voturilor de către membrii biroului electoral al secției de votare.	Pct. 25 din Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora
7.2.	Observatorul are dreptul să efectueze înregistrări video a procesului de numărare a voturilor?	Observatorii acreditați pot să efectueze înregistrări video și audio, să fotografieze derularea procesului de numărare a voturilor cu condiția înștiințării președintelui organului electoral fără a pune în pericol secretul și securitatea votării.	Pct. 24 din Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora
7.3.	Cine poate primi exemplare ale proceselor-verbale privind rezultatele numărării voturilor pentru fiecare tip de alegeri, întocmite de biroul electoral al secției de votare?	Procesul-verbal cu privire la rezultatele numărării voturilor se întocmește în prezența membrilor biroului electoral al secției de votare, a reprezentanților concurenților electorali / participanților la referendum și a altor persoane autorizate. Un exemplar al procesului-verbal se păstrează la biroul electoral al secției de votare, unul se prezintă consiliului electoral de circumscripție și unul se afișează imediat la intrarea în secția de votare. Copiile de pe procesul-verbal cu privire la rezultatele numărării voturilor, autentificate de președintele biroului electoral, se înmânează obligatoriu persoanelor autorizate să asiste la operațiunile electorale.	Art. 83 alin. (4) Cod electoral Pct. 18 din Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora

8.	Întrebări privind sistemul SIAS „Alegeri”		
8.1.	Nu se conectează programul	<p>Trebuie de precizat care program nu se conectează? Legătura VPN CTS sau programul SIA „Alegeri”?</p> <p>Amintim operatorului despre cei trei pași obligatorii pentru conectare la programul SIA „Alegeri”:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. legătura Internet; 2. conectare la VPN CTS/conexiune securizată; 3. activarea programului SIA „Alegeri”. 	
8.2.	Nu se activează opțiunea pentru introducerea IDNP-ului	Trebuie de verificat dacă operatorul a introdus numărul de alegători în lista de bază, la compartimentul <i>Deschidere</i> (meniul din partea stângă a interfeței de lucru)	
8.3.	Pe ecran nu este meniul din partea stângă a mesei de lucru (nu sunt rubricile <i>Deschide, Prezența la vot, Procese verbale</i>)	Să acceseze butonul cu trei liniuțe amplasat în partea de sus a suprafeței de lucru.	
8.4.	Nu se activează compartimentul <i>Procese-verbale</i>	Acest compartiment va fi accesibil după ora 21.00 în ziua de 05.11.2023	
8.5.	La ce rubrică din procesul-verbal privind rezultatele numărării voturilor se înscriu buletinele de vot completate greșit de către alegători și întoarse biroului electoral?	Aceste buletine de vot (completate greșit de către alegători și restituite BESV) se calculează la buletinele de vot neutilizate și anulate lit. j) din procesul-verbal	

8.6.	Nu poate fi transmis procesul-verbal, deoarece este o eroare în formulă (dar nu poate fi identificată)	Recomandare: să verifice numărul de buletine de vot înscrise la lit. f) – nevalabile și cele înscrise la lit. j) neutilizate și anulate. Dacă numărul de buletine de vot nevalabile au fost calculate și la numărul de vot neutilizate și anulate , atunci sistemul va raporta o eroare de formulă.	
9	Transmiterea documentelor electorale		
9.1	În ce termen BESV transmite către CECE I documentele și materialele electorale?	Biroul electoral al secției de votare predă consiliului electoral de circumscripție electorală de nivelul întâi, după caz consiliului electoral de circumscripție electorală de nivelul al doilea documentele electorale cât de curând posibil, dar nu mai târziu de 18 ore după anunțarea închiderii secției de votare.	Instrucțiunea privind modul de sistematizare, împachetare, sigilare și transmitere a documentelor (materialelor) și a echipamentului electoral după închiderea secțiilor de votare 1305/ 2023
9.2	În ce termen CECE I transmite către CECE II documentele și materialele electorale?	CECE I transmite către CECE II documentele și materialele electorale în cel mai scurt termen, dar nu mai târziu de 24 de ore de la închiderea secției de votare.	Instrucțiunea nr. 1305/ 2023
9.3	În ce termen CECE II transmite către CEC documentele și materialele electorale?	Consiliul electoral de nivelul II prezintă la CEC documentele electorale elaborate și cele recepționate de la consiliile electorale de nivelul I și birourile electorale în termen de 48 de ore după închiderea secțiilor de votare.	Instrucțiunea nr. 1305/ 2023

10	Repartizarea mandatelor		
10.1	Cine întocmește procesul-verbal privind centralizarea rezultatelor votării pentru funcția de consilier raional, municipal, orășenesc, sătesc (comunal)?	<ul style="list-style-type: none"> • Procesul-verbal privind centralizarea rezultatelor votării pentru funcția de consilier raional se întocmește de CECE II respectiv; • Procesul-verbal privind centralizarea rezultatelor votării pentru funcția de consilier municipal Chișinău și Bălți se întocmește de CECE II Chișinău, Bălți; • Procesul-verbal privind centralizarea rezultatelor votării pentru funcția de consilier orășenesc, sătesc (comunal) se întocmește de CECE I respectiv. 	Art. 86 alin. (3) lit. b) Cod electoral
10.2	Care concurenți sunt luați în calcul la întocmirea șirului descrescător?	La operația împărțirilor succesive se ține cont de toți concurenții electorali care au fost incluși în buletinul de vot și au acumulat voturi ale alegătorilor.	Pct. 15 din Regulamentul nr. 1104/2023
10.3	La ce număr împărțim aceste valori (voturile acumulate de fiecare concurent)?	Mandatele de consilier se atribuie prin împărțirea succesivă a numărului de voturi valabil exprimate pentru fiecare partid politic, fiecare bloc electoral la 1, 2, 3, 4 etc. până la cifra care corespunde numărului de mandate stabilit pentru circumscripția electorală respectivă.	Art. 172 alin. (2) Cod electoral Pct. 14 din Regulamentul nr. 1104/2023
10.4	Până la ce cifră rotunjim numărul obținut la împărțire?	Rotunjim până la sutimi (2 cifre după virgulă) De ex., nr. obținut este 566,666666... <ul style="list-style-type: none">• Vom indica în șirul descrescător cifra de 566, 67	
10.5	Cum se atribuie mandatele după realizarea împărțirii succesive?	Din rezultatele tuturor împărțirilor și din numărul de voturi valabil exprimate pentru candidații independenți se iau în descreștere atâtea numere câte mandate urmează să fie distribuite în circumscripția electorală. De câte numere din acest șir descrescător	Art. 172 alin. (3) Cod electoral

		<p>dispune partidul politic sau / și blocul electoral, atâtea mandate i se atribuie.</p> <p>Atribuirea mandatelor se face în ordinea înscrierii candidaților pe listele concurenților și începe cu lista de candidați ai concurentul electoral pentru care au fost exprimate cele mai multe voturi.</p>	<p>Pct. 15 ,17 din Regulamentul nr. 1104/2023</p>
10.6	Pentru candidatul independent tot se face împărțirea?	<p>Nu, numărul de voturi pe care le obține candidatul independent nu se supune împărțirii.</p>	
10.7	Cum se atribuie mandatele pentru candidații independenți?	<p>Candidatul independent este declarat ales dacă numărul de voturi valabil exprimate pentru el se încadrează în șirul descrescător.</p>	<p>Pct. 16 din Regulamentul nr. 1104/2023</p>
10.8	Cum se procedează în cazul în care ultimul mandat neatribuit are mai mulți pretendenți cu același număr de voturi/valori în șir?	<p>În cazul în care ultimul mandat neatribuit are mai mulți pretendenți cu același număr de voturi, consiliul electoral de circumscripție îl atribuie prin tragerea la sorți în condițiile regulamentului privind tragerea la sorți. Rezultatele tragerii la sorți se consemnează într-un proces-verbal, care se anexează la hotărârea de validare a mandatelor de consilier. Tragerea la sorți se efectuează conform Regulamentului cu privire la procedurile de tragere la sorți, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1139/2023</p>	<p>Art. 172 alin. (6) Cod electoral Pct. 19 din Regulamentul nr. 1104/2023 Pct. 1 sbpc. 4) lit. d) din Regulamentul cu privire la procedurile de tragere la sorți, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1139/2023</p>
10.9	Cum se procedează cu candidații, care au fost incluși în listă, dar nu au fost aleși (nu li s-au atribuit mandate de consilier)?	<p>Candidații pe lista partidului sau blocului electoral cărora nu li s-a atribuit mandat de consilier sunt declarați supleanți. Vor fi declarați supleanți și candidații de pe lista partidului sau blocului electoral care a acumulat voturi ale alegătorilor, dar nu i s-a atribuit niciun mandat de consilier. Candidatul independent care a acumulat</p>	<p>Art. 172 alin. (9) Cod electoral Pct. 22 din Regulamentul cu privire</p>

		voturi ale alegătorilor, dar nu i-a fost atribuit mandatul de consilier este declarat supleant.	la procedura de confirmare a legalității alegerilor, validarea și atribuirea mandatelor de primar și de consilier, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1104/2023
10.10	Cum se stabilește numărul de consilieri pentru fiecare localitate?	Acest număr se stabilește, în conformitate cu prevederile art. 11 și art. 56 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, în funcție de numărul de locuitori ai unității administrativ-teritoriale la data de 1 ianuarie a anului în care au loc alegerile, conform datelor din Registrul de stat al populației, prezentate de Agenția Servicii Publice. Comisia electorală doar aduce la cunoștință publică printr-o hotărâre adoptată în acest sens,	Art. 156 alin. (2) Cod electoral art. 11 și art. 56 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală
11	Confirmarea legalității alegerilor și validarea mandatelor		
11.1	Cine anunță rezultatele preliminare ale alegerilor locale?	Rezultatele preliminare sunt aduse la cunoștință de organele responsabile de centralizare. La alegerile locale acesta este CECE.	Art. 86 Cod electoral
11.2	Cine confirmă legalitatea alegerilor locale?	Consiliile electorale de circumscripție confirmă sau infirmă printr-o hotărâre legalitatea alegerilor din circumscripția electorală respectivă și o transmit, în termen de 24 de ore după adoptare,	Art. 174 alin. (2) Cod electoral

		Comisiei Electorale Centrale și consiliilor electorale de circumscripție respective de nivelul al doilea, care publică rezultatele definitive.	
11.3	În ce termen se confirmă legalitatea alegerilor locale?	În termen de cel mult 10 zile de la data primirii rapoartelor, proceselor-verbale și altor documente electorale de la birourile electorale, după caz, consiliile electorale de circumscripție de nivelul întâi, dar nu mai devreme de soluționarea definitivă de către organele electorale și instanțele de judecată a contestațiilor depuse conform procedurilor stabilite.	Art. 174 alin. (2) Cod electoral
11.4	Când un consiliu local este considerat constituit legal?	Consiliul local este legal constituit dacă sunt validate mandatele a cel puțin 2/3 din numărul de consilieri stabilit pentru acest consiliu.	Art. 174 alin. (4) Cod electoral
11.5	De ce ar putea fi declarate nule alegerile locale?	Alegerile sunt declarate nule dacă în cadrul operațiunilor electorale au fost comise încălcări ale Codului electoral care au influențat rezultatele votării și atribuirea mandatelor.	Art. 176 Cod electoral
11.6	Ce se întâmplă dacă alegerile locale sunt declarate nule?	În cazul în care în anumite circumscripții sau secții de votare alegerile sunt declarate nule, Comisia Electorală Centrală dispune organizarea, în termen de 2 săptămâni, a votării repetate în baza aceluiași date din listele electorale, cu aceleași candidaturi și aceleași consilii și birouri electorale.	Art. 177 alin. (1) Cod electoral
11.7	Când alegerile sunt declarate nevalabile?	Alegerile sunt considerate nevalabile în anumite circumscripții dacă la ele au participat mai puțin de 1/4 din numărul de persoane înscrise în listele electorale. În al doilea tur de scrutin, alegerile se vor declara nevalabile dacă au participat mai puțin de 1/5 din numărul persoanelor înscrise în listele electorale.	Art. 175 alin. (1) Cod electoral

11.8	Ce organ declară alegerile ca fiind nevalabile?	Hotărârea cu privire la declararea alegerilor nevalabile se adoptă de către Comisia Electorală Centrală în baza actelor prezentate de consiliile electorale de circumscripție.	Art. 175 alin. (2) Cod electoral
11.9	Ce se întâmplă dacă alegerile locale sunt declarate nevalabile?	În cazul în care în anumite circumscripții sau secții de votare alegerile sunt declarate nevalabile, Comisia Electorală Centrală dispune organizarea, în termen de 2 săptămâni, a votării repetate în baza acelorași date din listele electorale, cu aceleași candidaturi și aceleași consilii și birouri electorale.	Art. 177 alin. (1) Cod electoral
11.10	La votarea repetată, participă aceiași concurenți?	Da, dar concurenții electorali vinovați de încălcări ale prevederilor prezentului cod se sancționează sau se exclud din cursa electorală în baza unei hotărâri definitive, iar funcționarii electorali din cadrul consiliilor și birourilor electorale care au comis asemenea încălcări se înlocuiesc.	Art. 177 alin. (1), (2) Cod electoral
11.11	Cine poate solicita renumărarea voturilor?	Concurenții electorali, în cazul dezacordului cu rezultatele preliminare ale votării, până la confirmarea rezultatelor de către autoritățile abilitate. Procedura generală a renumărării se aprobă prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale. Renumărarea poate fi dispusă de către Comisia Electorală Centrală, în cazul alegerilor și al referendumurilor locale, în condițiile capitolului XIII a Codului electoral.	Art. 85 alin. (3) Cod electoral
11.12	În ce termen se poate solicita renumărarea voturilor?	Cererile privind renumărarea voturilor pot fi depuse în termen de 3 zile de la aducerea la cunoștința publică a rezultatelor preliminare ale votării.	Art. 95 alin. (10) Cod electoral
11.13	Cât timp se examinează cererile de renumărare?	Cererile privind renumărarea voturilor în cazul dezacordului cu rezultatele preliminare ale votării se examinează în termen de 3 zile de la depunere.	Art. 100 alin. (5) Cod electoral

11.14	În ce situații se poate decide renumărarea voturilor?	Dacă încălcările arătate în cerere sunt de natură să influențeze rezultatele alegerilor și, respectiv, distribuirea mandatelor. Se califică întemeiate cererile privind renumărarea voturilor în cazul stabilirii unei diferențe de până la 10% între voturile valabil exprimate pentru concurenții electorali, precum și în cazul în care datele înscrise sau rectificările efectuate în procesele-verbale de numărare a voturilor pun la îndoială conformitatea și veridicitatea acestora.	Art. 95 alin. (10) Cod electoral
11.15	Cine decide renumărarea voturilor?	Renumărarea în cazul alegerilor și al referendumurilor locale poate fi dispusă de către Comisia Electorală Centrală.	Art. 85 alin. (3) Cod electoral
11.16	În ce termen se organizează renumărarea voturilor?	Dacă se dispune renumărarea voturilor, procedura se organizează în termen de 5 zile în condițiile stabilite de Comisia Electorală Centrală.	Art. 100 alin. (5) Cod electoral
11.17	Cine efectuează renumărarea voturilor?	Renumărarea se efectuează de către aceleași organe electorale, substituindu-se funcționarii electorali vinovați de fraudă.	Art. 85 alin. (3) Cod electoral